

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره		
								۱
							رشته	تفسیر
							روش تدریس	محاضره - مطالعات کتابخانه ای - کار در کلاس
							تعریف ماده	منظور از این ماده آشنایی طلاب با چگونگی نزول قرآن، کیفیت وحی و انواع آن، جمع و کتابت در دوره رسول الله و بیان شبهات در این دوره و رد آن است.
							اهداف ماده	۱- آشنایی کلی با تاریخ قرآن از زمان نزول تا وفات رسول الله صلی الله علیه وسلم. ۲- آشنایی با مصطلحات مربوط به تاریخ قرآن. ۳- آشنایی از کیفیت جمع آوری قرآن در زمان رسول الله. ۴- بررسی اقوال علما در باره نام سوره ها و ترتیب آنها. ۵- بررسی شبهات حول نزول قرآن و جمع آوری آن.
							دستاورد آموزشی	طالب العلم پس از گذراندن این ماده بر موارد زیر قادر خواهد بود: ۱- تعریفاتی که ذیل این ماده نیاز است را بداند. ۲- وحی و انواع آن را بررسی و نقد نماید. ۳- چگونگی نزول قرآن و جمع آوری آن در زمان رسول الله را بررسی و نقد نماید. ۴- با شبهات موجود در این حوزه بر خورد مناسب داشته باشد.

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	تعريفات	٪۱۰	٪۲۵	
۲	کیفیت و انواع وحی	٪۱۰	٪۱۵	
۳	کیفیت جمع قرآن در دوره رسول الله	٪۱۰	٪۲۰	
۴	نقد و بررسی ادله	٪۱۵	٪۳۰	
۵	بررسی شبهات	٪۱۵	٪۳۰	

مراجع و مصادر:

<p>۱- تاریخ نزول القرآن، محمد رأفت سعید، دار الوفاء - المنصورة، مصر، الطبعة: الأولى، ۱۴۲۲ هـ - ۲۰۰۲ م</p> <p>۲- تاریخ کتابة القرآن، محمد سالم محیسن، دار المحیسن، ط ۱، ۲۰۰۲.</p> <p>۳- الوحی والقرآن الکریم، د محمد حسین الذهبی، مکتبة الوهبة، ط ۱، ۱۴۰۶.</p> <p>۴- تاریخ القرآن الکریم، محمد سالم محیسن، دار الأصفهانی، ط ۲، ۱۴۰۲.</p> <p>۵- مدخل إلى تفسیر القرآن وعلومه، عدنان محمد زرزور، دار القلم / دار الشامیه - دمشق / بیروت، الطبعة: الثانية، ۱۴۱۹ هـ - ۱۹۹۸ م.</p> <p>۶- دراسات فی علوم القرآن الکریم، د. فهد بن عبد الرحمن بن سلیمان الرومی، الطبعة: الثانية عشرة ۱۴۲۴ هـ - ۲۰۰۳ م.</p> <p>۷- مناهل العرفان فی علوم القرآن، محمد عبد العظیم الزرقانی (المتوفی: ۱۳۶۷هـ)، مطبعة عیسی البابی الحلبي وشركاه، الطبعة الثالثة.</p> <p>۸- مباحث فی علوم القرآن، مناع بن خلیل القطان (المتوفی: ۱۴۲۰هـ)، مکتبة المعارف، الطبعة الثالثة ۱۴۲۱ هـ - ۲۰۰۰ م.</p>
--

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
۲ و ۱	أهمية المساق، أهم المصادر والمراجع في تاريخ القرآن، تعريف الوحي وأنواعه - أنواع الوحي بمعنى اللغوي في القرآن، الوحي من ناحية العلم والعقل	دراسات في علوم القرآن الكريم (۱۷۱-۱۸۰)، تاريخ نزول القرآن (۹-۱۳)؛ الوحي والقرآن الكريم (۷-۱۲)، مناهل العرفان في علوم القرآن (۶۳/۱-۷۶)،
۳ و ۴	كيفية الوحي وإمكانية وقوعه، أدلة وقوع الوحي، الشبهات حول الوحي	مباحث في علوم القرآن (۲۶-۴۸)، دراسات في علوم القرآن الكريم (۱۸۱-۱۹۱)، الوحي والقرآن الكريم (۱۲-۲۴)، مناهل العرفان في علوم القرآن (۷۶/۱-۹۱)
۵ و ۶	تعريف القرآن وأسمائه، الفرق بين القرآن والحديث، نزول القرآن جملة ومنجما وأقوال العلماء فيهما، الحكمة من هذه التنزيلات	دراسات في علوم القرآن الكريم (۱۹۲-۲۲۶)، تاريخ نزول القرآن (۳۴-۴۴)، مناهل العرفان في علوم القرآن (۴۰/۱-۶۲)
۷ و ۸	حفظ القرآن وكتابته في عهد النبي صلى الله عليه وسلم (كتاب الوحي، أدوات الكتابة،...)، شبهات حول جمع القرآن في عهد النبي.	دراسات في علوم القرآن الكريم (۶۶-۷۷)، مدخل إلى تفسير القرآن وعلومه (۱۰۵-۱۱۰)، تاريخ كتابة القرآن (۹۳-۹۸)، تاريخ القرآن الكريم، محسن (۱۲۷-۱۳۲)، مباحث مناع القطان (۱۳۶-۱۳۹)
۹ و ۱۰	تعريف السورة والآية، ترتيب الآيات القرآنية، أسماء السور وترتيبها وأقوال العلماء فيه.	تاريخ نزول القرآن (۵۶-۷۰)، تاريخ كتابة القرآن (۵۱-۹۲)، مباحث في علوم القرآن (۴۰-۴۵)
۱۱ و ۱۲	أول ما نزل وآخر ما نزل من القرآن، فوائد معرفة ترتيب النزول، تقسيم القرآن إلى المكي والمدني (طريق معرفة المكي والمدني، وأقوال العلماء في الفرق بينهما، مميزات السور المكية والمدنية، فوائد معرفة المكي والمدني ...)	دراسات في علوم القرآن الكريم (۱۲۳-۱۳۴)، تاريخ القرآن الكريم، محسن (۲۶-۶۴)